

OPKM iskolai könyvtári webinárium
15. A Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny iskolai fordulójának ezévi feladatlapja
2020/2021

Részben kitöltött „MUNKATANKÖNYV”
2021. január 5.

Műhelyvezető: Dömsödy Andrea, OPKM

A munkatankönyvben való navigációhoz használják ezt a tartalomjegyzéket!
Ugyanabban a fájlban dolgozik mindenki, így a már benne lévő dolgokat ne töröljük, vágjuk, írjuk felül! Csak másoljuk, ha szükséges.

Tartalomjegyzék

A verseny célja	1
Határidő	2
Az iskolai forduló	2
Technikai, állományi feltételek az iskolai fordulón	2
Az iskolai forduló feladatlapjának használata	3
Az iskolai forduló feladatlapjainak szakmai céljai	3
Hozzájutás - elérhetőség.....	3
2. BLOKK - A 7-8. évfolyamos ajánlott feladatlap	4
Családi nap az iskolai könyvtárban - Dánia és a viking kultúra	4
1. Feladatmegoldás 7-8./2.....	4
3. BLOKK - A 9-10. évfolyamos ajánlott feladatlap	6
Egy népszerű film - Thor - Skandináv mitológia	6
2. Feladatmegoldás 9-10./3.....	6
4. BLOKK - Felhasznált irodalom	8

1. BLOKK - alapok - ismétlés

A verseny célja

- a tehetséggondozás
- az információs műveltség területén
- ebből következik: komplexitás

Határidő

- A versenyre nevezés határideje: 2021. január 25. péntek 24 óra
- a nevezési felület már elérhető.
- Az iskolai fordulót ez előtt kell lebonyolítani

Az iskolai forduló

- célja
 - tanulás, gyakorlás
 - tudásmérés
 - a továbbjutók kiválasztása
- lehetőségei
 - **komplexebb feladat**
 - **szabadabb légkör**
 - **rugalmasság**
 - szervezésben
 - hol
 - milyen hosszú
 - milyen eszközökkel
 - papíron vagy gépen töltik
 - alternatív válaszokban - nyitottabb végű feladatok
 - más jellegű tudás fejlesztésére és mérésére is alkalmas, mint a másik két forduló
 - vagyis nem akarjuk az országos írásbelit másolni
 - használjuk ki a több lehetőséget!
- nem kötelező a feladatlapos változat (Versenyszabályzat D1.b)
 - lehetőség van felkészítés alapján való továbbjutásra
 - de célszerű az önálló feladatmegoldást kérni
 - bármelyik választható, ezt a nevezési lapon jelölni kell
 - statisztikai célokat szolgál, a versenyző eredményét semmilyen módon nem befolyásolja

Technikai, állományi feltételek az iskolai fordulón

- információforrások köre bármi lehet, de célszerűen:
 - könyvtár és
 - internet
- a feladatmegoldás lehet
 - papír-ceruza és
 - elektronikus is
- az időkeret helyi döntés

Az iskolai forduló feladatlapjának használata

- fordulóként
 - egy az egyben
 - átszerkesztve
 - részletekben
- csak felkészítéshez
- toborzásra
 - Ha meg tudod oldani, vagy érdekel a megoldás gyere!
 - Ha meg tudod oldani azért gyere, ha nem, azért!
 - Kitölteti mindenkivel iskolaszinten, majd a legjobbakkal megkezdi a felkészítést.
- tanításra, fejlesztésre használja a versenytől függetlenül
- a tavalyi gyakorlat 105 felkészítő válasza a nevezési lapon
 - egy-egyben használta: 14
 - átalakítva: 15
 - felkészítésre: 65
 - nem: 11

Az iskolai forduló feladatlapjainak szakmai céljai

- a hagyományostól eltérő feladatokkal való próbálkozás,
- a más szemléletű feladatok kihívása,
- feladatba ágyazott tanítás
 - fogalommagyarázatok,
 - segédanyag (sablon, kézikönyv),
 - tudatosítás,
- a könyvtárostanárok kollégák elgondolkodtatása
 - a sikeres felkészítés módjain,
 - a tanítás céljain.
- Ennek következménye
 - szokatlanabb feladat,
 - de az iskolai forduló védettebb környezet.

Hozzájutás - elérhetőség

- Nem nyilvános linken osztjuk meg a könyvtárostánári levelezőlistán
 - [és itt](#)
- Közvetlenül kérhető: bod@opkm.hu
- Elérhető lesz a feladatbankban: <http://bod.opkm.hu/>

2. BLOKK - A 7-8. évfolyamos ajánlott feladatlap

Családi nap az iskolai könyvtárban - Dánia és a viking kultúra

A versenyző a könyvtári program szervezésébe kapcsolódik be.

1. olvasósarok - könyvkeresés
 - a-d) alkalmazza tudását a könyvtártípusokról
 - e) sablon alapján készítsen bibliográfiai hivatkozást
 - f) keresés tudatosítása:
 - adatmező + keresőkifejezés
 - eredménystatisztika (új fogalom?)
2. könyvajánló - könyv nélküli forrásokból
 - forráskritika
 - egy könyvről való tájékozódás lehetőségei
 - könyvajánló megírása
3. egy harcos felfegyverzése - információkeresés, alkalmazás
 - fogalmak, nevek keresése
 - kézikönyvhasználat + internetes kereső
 - érdemes a megbeszéléskor kitérni arra, hogy miben más keresőprogrammal és közvetlenül egy online kézikönyvben keresni
 - forrásjelölés
4. olvasósarok berendezése - döntéshelyzetek
 - b) forráskeresés + hivatkozás
 - c-d) forrásértékelés megadott szempontok és segítség mentén

A grafikák Kocsisné Varga Zita könyvtárostánár munkái.

1. Feladatmegoldás 7-8./2.

Figyelem, most közösen oldjuk meg!

- Először válasszon egy számot mindenki! Kattintson oda, ahol még nem villog kurzor.
 - Megoldását majd oda írja, hogy ne akadjon össze más valaki válaszával!
- Utána olvassa el a feladatot!

A feladatlapon lévő instrukció

A könyvhöz ajánló is kell. Az előválogatás során még nem tudjátok elolvasni a könyveket. Más tájékoztató forrásokat kell választani. Az alábbiak közül melyik miben, hogyan segíthet? És miben nem? Töltsd ki ezt a táblázatot is!

Ha van más forrásra is ötleted, akkor írd be! (Ezzel kiválthatsz egy eleve beírt forrást.) Vigyázz, az internetes keresőprogramok nem források, hanem keresőeszközök! Olyat ne írd be!

Az alábbi kifejezések közül bármelyikeket használhatod, de más szempontokat is bevethetsz! Természetesen egy kifejezés többet is jellemezhet!

szubjektív, objektív, függő, független, reklámcélú, bibliográfiai adat, vélemény, ismertető, ajánló, részlet, tartalomjegyzék

- Ha végzett, próbálkozzon egy szabad, betűvel jelzett cellában is!

Forrás	a) Milyen információkat találhatsz?	b) Mennyire megbízhatóak az információk?
a könyv fűlszövege	1. szubjektív / függő / reklámcélú / vélemény / ismertető / ajánló / részlet	11. függő / megkérdőjelezhető / a tartalmat illetően megbízható / a tartalom minőségét tekintve nem megbízható
	2.	12.
a kiadó honlapja	3. függő / reklámcélú / vélemény / ismertető / ajánló / részlet / bibliográfiai adat	13. függő / megkérdőjelezhető / a tartalmat illetően megbízható / a tartalom minőségét tekintve nem megbízható
	4.	14.
egy könyvtári katalógus	5. független / bibliográfiai adat / objektív / tartalomjegyzék / tartalmi feltárás / tárgyszó / lelőhely / szakember által előállított	15. megbízható / független / objektív / szakszerű
	6.	16.
egy olvasóközösség portálja pl.: Moly	7. szubjektív / független / bibliográfiai adat / vélemény / ismertető / ajánló / részlet / értékelés / lájk	17. szubjektív / egyéni / független / nem maximálisan megbízható, de lehet jó iránymutató
	8.	18.
egy könyvesbolti/ antikváriumi webshop	9. reklámcélú / bibliográfiai adat / ismertető / részlet / tartalomjegyzék / ár	19. felületes / átvett / nem megbízható, mert nem alapos
	10.	20.
a. könyvkritika	c. független / bibliográfiai adat / vélemény / elemzés / ismertető	e. alapos / megbízható
b. podcast	d. független / vélemény / ismertető de lehet reklám is	f. szubjektív
g. hirdetés / óriásplakát	h. függő / reklámcélú	j. függő

Vélemény a feladatról

Bármelyik üres cellába írhat. Oda, ahol nem villog kurzor.

Hasznosság, Mire jó?	Nehézség	Egyéb

3. BLOKK - A 9-10. évfolyamos ajánlott feladatlap

Egy népszerű film - Thor - Skandináv mitológia

Alaptétel: A játékfilmek “melegágyai a tévhitek megerősödésének, kialakulásának, terjedésének.”

1. források áttekintése, kipreparálása
 - szereplők, egyéb nevek - több mint 40
 - szövegértés, információgyűjtés
2. jegyzetelés, rendszerezés
 - szabadon: saját formában, saját szempontok mentén
 - (Ne csak végrehajtsa, kezdeményezzen, döntsön!)
3. forrásértékelés
 - 9 megadott szempont
 - 4 (6) megadott forrás
4. információkeresés
 - önálló kérdésfelvetés
 - megválaszolás
 - forrásértékelés (a korábbi szempontokat felhasználva)

2. Feladatmegoldás 9-10./3.

Figyelem, most közösen oldjuk meg!

- Először válasszon egy számot mindenki! Kattintson oda, ahol még nem villog kurzor.
 - Megoldását majd oda írja, hogy ne akadjon össze más valaki válaszával!
- Utána olvassa el a feladatot!

A feladatlapra lévő instrukció:

Vizsgáld meg a mellékletben megadott forrásokat a hitelesség és relevancia szempontjából!

- a) Töltsd ki az alábbi táblázatot a forrásokról néhány, a feladat szempontjából fontos jellemzővel! Ne a konkrét adattal! Pl.: az alkotókhöz ne a neveket írd be, hanem valamilyen, a forráskritika szempontjából fontos jellemzőjüket! Ehhez már használhatsz bármilyen más forrást is.

A szempontokat valószínűleg ismered, de ha bizonytalan vagy, akkor az értelmezésben segítségedre lehet az alábbi kézikönyv II. *Információforrások* és IV./11. *Forráskiválasztás* c. fejezetei.

Dömsödy Andrea (szerk.): *Információzz! De miért? Kérdések és válaszok az információ és a könyvtárak használatáról.* Kezdők számára. Eger, EKE, URL:

https://www.komplexalapprogram.hu/tankonyv/informaciozz_de_miért_kezdo/ Utolsó letöltés: 2020.12.07.

Figyeld meg jól a hivatkozásokat! Az 1. és a 2. oszlop nem ugyanaz. Az egyik a mű a másik a róla szóló írás.

Ha készen van, foglaljon még cellát!

	1, 3 Branagh, 2011 és Waititi, 2017	2, 4 Thor (2011), 2020 és Thor: Ragnarök, 2020	5 Gaiman, 2017	6 Mitológiai..., é.n.
dokumentumtípus az információhordozó típusa szerint	1.audiovizuális	2.elektronikus dokumentum	3. nyomtatott könyv	4. elektronikus dokumentum
dokumentumtípus életkor szerinti felosztásban	5. felnőtt / 12+	6. felnőtt	7.felnőtt	8.felnőtt
dokumentumtípus valóságtartalom szerint	9. fikció / kitalált/ szórakoztató	10. tényalapú / nonfiction / ismeretközlő / ismeretterjesztő	11. fikció/ kitalált /szépirodalom	12. tényalapú / nonfiction / ismeretközlő / ismeretterjesztő
ellenőrzöttség	13. nem tudni / a színlapon kellene megnézni, volt-e tanácsadó	14. nem ellenőrzött / bárki által szerkeszthető / bizonytalan ellenőrzöttség	15. szerkesztett / feltehetően ellenőrzött	16. nem ellenőrzött / nincs megadott lektor
alkotók	17. játékfilmrendezők	18. ismeretlen / bárki	19. elismert alkotó /fantasy szerző / szépiró / képregényszerző / alkotásaihoz a mitológiából merít elismert alkotó / szcientológus	20. csak álneve ismert / nem tudni róla több adatot / saját bevallása szerint 2008 óta foglalkozik a témával
kiadó	21. filmstúdió / képregényre épülő saját univerzumot alkotottak / profilja a szórakoztatás / játékfilm	22. nincs kiadó / nonprofit alapítvány üzemelteti / közösségi fejlesztés /	23. hivatásos könyvkiadó / profilja a szórakoztatás / szépirodalom / népszerű művek hazai kiadása	24. nincs / magánkiadás / semmilyen elérhetőség nem található

terjedelem	25. kb. 2 óra / a téma kifejtéséhez rövid	26.a cselekményleírás hosszu / egyéb tartalom rövid / lexikonszócikknek hosszu	27. kellően hosszu a téma bemutatásához	28. vázlatos / rövid / tömör / kicsi
bizonyítékok	29. nincsenek	30. kevés a hivatkozás	31. bevezetőjében sorol fel alapul vett forrásokat / nincs irodalomjegyzék, hiszen regény	32. nincs forráslista
Hol érhető el?	33. mozi / filmtár	34. internet	35.könyvtár / könyvesbolt	36. internet / egy blogon

A mellékletek a feladatlapon találhatóak, ezek a bibliográfiai adataik:

1. Branagh, Kenneth (rend., 2011): Thor, h.n., Marvel Comics, 115 min.
2. Thor (film) (2020.09.22.) In: Wikipédia. h.n., k.n., URL: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Thor_\(film\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Thor_(film)) Utolsó letöltés: 2020.12.09.
3. Waititi, Taika (rend., 2017): Thor: Ragnarök. h.n., Marvel Comics, 130 min.
4. Thor: Ragnarök. (2020.08.05.) In: Wikipédia. h.n., k.n., URL: https://hu.wikipedia.org/wiki/Thor:_Ragnar%C3%B6k Utolsó letöltés: 2020.12.09.
5. Gáiman, Nail (2017): Északi mitológia. Budapest, Agave Könyvek, 205 p.
6. Mitológiai családfa. (é.n.) In: Arcshebohn, Arcus: Skandináv mitológia. h.n., k.n., URL: <https://skandinav-mitologia.hu/mitologiai-csaladfa/> Utolsó letöltés: 2020.12.07.

Vélemény a feladatról

Bármelyik üres cellába írhat. Oda, ahol nem villog kurzor.

Hasznosság, Mire jó?	Nehézség	Egyéb

4. BLOKK - Felhasznált irodalom

Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny. Versenyszabályzat 2020/2021. tanév. Bp., OPKM,

<https://www.opkm.hu/?lap=dok/dok&dok_id=534> Utolsó letöltés: 2021.01.04.

Dömsödy Andrea (2019.01.15.): A Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny céljairól az iskolai forduló

kapcsán. In: Bogyó Katalin, Cs. (szerk.): Könyvtárostanár. Budapest, KTE,

<<https://konyvtarostanar.wordpress.com/2019/01/15/nyilt-level-a-bod-peter-orzagos-konyvtarhasznalati-verseny-celjairol-az-iskolai-fordulo-kapcsan/>> Utolsó letöltés: 2019.12.02.

Segédlet az iskolai fordulóhoz (2020.12.11.) Bp., OPKM,

<https://www.opkm.hu/?lap=dok/dok&dok_id=542> Utolsó letöltés: 2021.01.04.